

Rundingan Jawatankuasa Perundingan Antara Kerajaan kelima (INC-5) Perjanjian Plastik yang berakhir pada Disember 2024 menghasilkan [teks cadangan baharu](#) daripada Pengerusi. Teks ini akan menjadi titik permulaan yang membantu apabila rundingan disambung semula pada 2025; walau bagaimanapun, sementara teks itu mengandungi unsur-unsur yang bermakna, termasuk Perjanjian itu akan membenarkan pengurangan dalam pengeluaran plastik, ia memerlukan semakan yang ketara untuk memastikan bahawa Perjanjian itu dapat memenuhi objektifnya untuk melindungi kesihatan manusia dan alam sekitar.

Kami menggalakkan perwakilan untuk mempertahankan perjanjian yang bermakna ini dengan kawalan ke atas bahan kimia toksik dalam plastik dan kaedah untuk menghehadkan pengeluaran plastik, kerana sebaliknya terdapat risiko Perjanjian yang lemah yang akan memudahkan peredaran semula bahan kimia toksik yang bertopengkan “ekonomi kitaran” dan terus membenarkan plastik untuk mengancam kesihatan dan meracuni komuniti kita.

Untuk memastikan perlindungan kesihatan manusia dan alam sekitar sepanjang kitaran hayat penuh plastik, INC mestilah memastikan bahawa Perjanjian termasuk, sekurang-kurangnya:

- **kawalan global** dalam semua peruntukan, termasuk melalui menghapuskan teks yang melemahkan kewajipan undang-undang yang mengikat seperti “mengikut kesesuaian” dan “mengikut keadaan negaranya.” Memandangkan kita sedang berhadapan dengan krisis plastik global, jadi penyelesaiannya juga perlu global.
- mekanisme global untuk **menghapuskan bahan kimia toksik** sepanjang kitaran hayat penuh plastik, serta memperkukuhkan peruntukan mengenai **ketelusan dan pendedahan maklumat**.
- mekanisme global untuk **mengurangkan pengeluaran** plastik.
- pembiayaan yang mencukupi, mampan dan boleh diramal, termasuk melalui dana khusus, untuk melaksanakan Perjanjian.
- proses membuat keputusan yang berkesan, di mana isu-isu besar boleh ditentukan, apabila perlu, dengan undi majoriti.

Selanjutnya, INC juga harus memastikan bahawa:

- peruntukan pengurusan sisa menyatakan bahawa hanya pendekatan **pengurusan sisa yang mesra alam sekitar** yang telah terbukti dibenarkan dan ia tidak melemahkan Konvensyen Basel dan Stockholm.
- Perjanjian melaksanakan **hak asasi manusia untuk alam sekitar yang bersih, sihat dan mampan** dengan memperkukuh peruntukan terhadap akses kepada maklumat, penyertaan awam, dan akses kepada keadilan.
- **hak Orang Asal** sedia ada seperti yang ditegaskan dalam Deklarasi Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Hak Orang Asal (UNDRIP) yang dilindungi, termasuk dengan memastikan bahawa teks yang dicadangkan merujuk kepada pengetahuan Orang Asal, teks ditambah untuk menegaskan hak Orang Asal untuk mengekalkan, mengawal, melindungi, dan mengembangkan warisan budaya mereka, pengetahuan tradisional, dan pernyataan budaya tradisional, dan menegaskan hak mereka untuk Persetujuan Bebas, Terlebih dahulu dan Dimaklumkan (FPIC).
- untuk memastikan **keperluan khusus jantung** dipenuhi, contohnya, berhubung dengan orang dan komuniti dalam situasi yang rentan dan hak untuk mengambil bahagian dengan sama rata dalam membuat keputusan.
- semua hak asasi pekerja untuk persekitaran bekerja yang selamat dan sihat ditegaskan sepanjang kitaran hayat plastik.

Di bawah ialah ulasan khusus mengenai bagaimana perkara ini boleh ditangani di bawah perkara khusus draf teks semasa.

STRUKTUR TEKS Pengerusi SECARA KESELURUHAN

Teks Pengerusi dibahagikan kepada mukadimah diikuti dengan 34 perkara (termasuk perkara bis), menyediakan struktur bagi teks Perjanjian akan datang mengikut garis yang sama seperti Perjanjian Alam Sekitar Pelbagai Hala (MEA) sedia ada.

Secara keseluruhannya, untuk mencapai objektif melindungi kesihatan manusia dan alam sekitar, adalah penting INC memastikan bahawa semua perkara mewujudkan **kawalan global**. Ini termasuk menghapuskan teks yang melemahkan kewajipan undang-undang yang mengikat seperti “mengikut kesesuaian” dan “mengikut keadaan negaranya.” Memandangkan kita sedang berhadapan dengan krisis plastik global, penyelesaiannya juga perlu global. Pendekatan berdasarkan peraturan negara akan menjadikan Perjanjian sebahagian besarnya tidak berkesan dan mewujudkan halangan perdagangan utama, sementara langkah global akan mewujudkan bidang yang sama rata bagi semua pelaku ekonomi.

Mukadimah

Mukadimah hendaklah:

- termasuk komitmen Negara untuk menghormati, melindungi, dan memenuhi hak asasi manusia, dan mengingatkan kembali bahawa perniagaan mempunyai tanggungjawab untuk mengenal pasti, mencegah, mengurangkan, dan mengambil kira bagaimana cara mereka menangani kesan plastik terhadap kesihatan dan alam sekitar sepanjang aktiviti dan rantai nilai plastik.
- mengakui bahawa pencemaran plastik secara tidak seimbang membahayakan orang dan komuniti dalam situasi yang rentan.
- mengesahkan Deklarasi Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu mengenai Hak Orang Asal.
- merujuk kepada keseluruhan Deklarasi Rio daripada mengetengahkan prinsip khusus, memandangkan deklarasi telah dirundingkan dan dipersetujui secara keseluruhannya.

PERKARA 1. OBJEKTIF

Adalah penting bahawa objektif Perjanjian digubal dengan cara yang mengakui bahawa melindungi kesihatan manusia sebagai objektif teras Perjanjian.

PERKARA 2. DEFINISI

Definisi pencemaran plastik hendaklah termasuk pelepasan, kebocoran, dan pelepasan makroplastik, mikroplastik, dan bahan kimia berbahaya, kerana ini adalah bahagian penting dalam pencemaran plastik.

PERKARA 3. PRODUK PLASTIK

INC perlu mengukuhkan peruntukan bahan kimia dalam Perkara 3 untuk memastikan bahawa ianya boleh secara global untuk mengenal pasti dan menghapuskan bahan kimia berbahaya dan kumpulan bahan kimia berdasarkan kriteria perlindungan kesihatan dan alam sekitar. Peruntukan itu perlu merangkumi sekatan global dan memastikan semua penggunaan bahan kimia yang akan dihapuskan daripada plastik meliputi produk dan bahan merentas sektor.

Perenggan 8 bis mengandungi bahasa penting berkenaan ketelusan dan kebolehsasaran dan perlu dikekalkan dalam Perkara 3.

Untuk maklumat lanjut, lihat ringkasan IPEN:

- [Sepotong Kecil Pai Toksik: Mengapa Mengawal Bahan Kimia Hanya dalam Produk Plastik Tidak Akan Melindungi Kesihatan Manusia](#)
- [Soalan Lazim mengenai Plastik dan Bahan Kimia](#)
- [Toksik yang Bermasalah: Menghapuskan Bahan Kimia Plastik Berbahaya Melalui Perjanjian Plastik](#)

PERKARA 4. PENGECUALIAN

Sebagai tambahan kepada had masa yang sudah ada dalam teks Pengerusi, Perjanjian itu juga perlu memasukkan proses untuk menilai keperluan bagi pengecualian supaya pengecualian hanya diberikan bagi kes khusus yang perlu bagi masyarakat berfungsi.

PERKARA 5. REKA BENTUK PRODUK PLASTIK

Perkara 5 perlu diperkukuhkan untuk memastikan bahawa melalui reka bentuk produk plastik yang lebih baik, semua bahan kimia berbahaya dikenal pasti dan digantikan dengan alternatif yang lebih selamat. Oleh itu, penambahbaikan reka bentuk hendaklah termasuk:

- penghapusan bahan kimia berbahaya;
- larangan mengitar semula bahan kimia berbahaya;
- ketelusan dan kebolehesanan bahan kimia plastik; dan
- spesifikasi bahawa plastik direka bentuk dengan cara yang meminimumkan emisi, kebocoran dan pelepasan bahan kimia.

Selain itu, untuk melengkapkan Perkara 6, Perkara 5 perlu memasukkan kewajipan reka bentuk yang membawa kepada pengurangan penggunaan plastik, termasuk melalui penyingkiran plastik yang tidak diperlukan dan menyokong sistem penggunaan semula yang bebas toksik.

PERKARA 6. BEKALAN

Adalah penting bahawa INC mengekalkan kawalan global yang mengikat secara sah ke atas bekalan, kawalan ke atas jumlah pengeluaran plastik, dan keperluan ketelusan.

PERKARA 7. PELEPASAN DAN KEBOCORAN

Skop Perkara 7 perlu diperkukuhkan untuk merangkumi kebocoran, pelepasan, **dan emisi** bahan kimia berbahaya dan kumpulan bahan kimia sepanjang kitaran hayat penuh plastik. Sementara terdapat beberapa pertindihan antara definisi proses yang berbeza, tidak ada satu definisi yang dipersetujui merentas MEA mengenai perbezaan antara mereka. Pelepasan secara meluas difahami sebagai bahan yang dilepaskan ke udara, dan dalam kes plastik, terdapat pelbagai jenis bahan kimia toksik yang dilepaskan ke udara sepanjang kitaran hayatnya yang penting untuk ditangani di bawah instrumen masa depan. Adalah penting untuk diperhatikan bahawa pelepasan adalah tidak terhad kepada gas rumah hijau tetapi juga termasuk mikroplastik dan bahan kimia toksik, termasuk sebatian organik yang meruap (VOC) seperti stirena, benzena, dan formaldehid.

Perkara itu hendaklah memastikan akses kepada maklumat mengenai jenis dan kuantiti bahan pencemar yang dilepaskan atau dikeluarkan pada setiap peringkat kitaran hayat plastik, termasuk kemasukan kewajipan Daftar Pelepasan dan Pemindahan Pencemaran (*Pollutant Release and Transfer Register - PRTR*) bagi plastik, mikroplastik, nanoplastik, dan bahan kimia plastik.

PERKARA 8. PENGURUSAN SISA PLASTIK

Adalah penting INC memastikan bahawa peruntukan pengurusan sisa adalah berdasarkan hierarki sisa (di mana “kurangkan” datang sebelum “kitar semula” dan “pemulihan”), mengenai amalan **pengurusan sisa mesra alam sekitar** yang terbukti, dan ia menggalakkan dan melengkapkan objektif Konvensyen Basel dan Stockholm, contohnya dengan:

- memastikan kaedah pengurusan sisa yang membawa kepada pengeluaran, pelepasan dan peredaran semula bahan berbahaya tidak dibenarkan mahupun disokong dalam peruntukan pemindahan teknologi, termasuk melalui memastikan bahawa plastik yang mengandungi bahan kimia berbahaya tidak dibenarkan untuk dikitar semula, dan amalan pengurusan sisa seperti pembakaran, termasuk pirolisis (yang membawa kepada pelepasan bahan kimia berbahaya), adalah dilarang.
- mengekalkan rujukan kepada pengurusan **mesra alam sekitar**.
- termasuk keperluan bahawa teknologi pengurusan sisa dan pendekatannya adalah terbukti mesra alam.
- termasuk peruntukan untuk mengawal dan menghapuskan pergerakan rentas sempadan plastik yang mengandungi bahan kimia berbahaya.
- menghapuskan rujukan kepada “pemulihan tenaga,” kerana ini bermakna membakar plastik, yang bukannya amalan pengurusan sisa yang selamat bagi sisa plastik kerana ia menjana pelepasan berbahaya seperti dioksin, serta sisa bahagian paling bawah yang berbahaya dan abu yang berterbangan. Juga, menyatakan kaedah rawatan sisa khusus dalam teks teras perjanjian pelbagai hala yang mengikat secara sah perlu dielakkan kerana ini memerlukan keseluruhan teks untuk dibuka sehingga menambah atau membuang teknologi, seperti yang dijangkakan daripada pembangunan dan penambahbaikan teknologi.

PERKARA 9. PENCEMARAN PLASTIK SEDIA ADA

Perkara ini perlu mengutamakan pengenalpastian dan pemulihan kawasan titik panas, termasuk pada pengeluaran dan kemudahan pelupusan sisa yang mengancam kesihatan dan ekosistem manusia.

PERKARA 10. PERALIHAN YANG ADIL

Perkara 10 perlu merangkumi pertimbangan peralihan kepada piawaian “kerja yang layak (*decent work*)” yang menggalakkan keadaan kerja yang selamat dan menghormati hak asasi pekerja. Ia juga perlu termasuk langkah-langkah untuk mencegah bahaya daripada pendedahan pekerjaan kepada bahan kimia berbahaya berdasarkan hierarki kawalan yang menghubungkan kepada perkara berkaitan yang lain seperti Perkara 3 dan Perkara 6.

PERKARA 11. MEKANISME KEWANGAN

INC perlu memastikan bahawa terdapat pembiayaan yang mencukupi, mampan, dan boleh diramal untuk melaksanakan Perjanjian, contohnya, dengan

- memasukkan peruntukan bagi dana khusus (tersendiri) yang memastikan bahawa bahan api fosil, petrokimia dan industri plastik menanggung kos alam sekitar dan kesihatan daripada aktivitinya.
- menyatakan bahawa pembiayaan perlu digunakan untuk pencemaran warisan (*legacy*), kos yang berkaitan secara langsung dengan pelaksanaan instrumen (contohnya, kos pembinaan institusi), dan kepada kos kesihatan dan alam sekitar yang berterusan daripada kerosakan yang berkaitan dengan plastik.
- termasuk peruntukan yang menyatakan kepentingan peranan pelengkap sumbangan kewangan daripada sumber persendirian sebagai elemen penting dalam cara pelaksanaan Perjanjian akan datang. Sumbangan tidak seharusnya mengorientasikan kerja di bawah Perjanjian, diperuntukkan bagi aktiviti khusus, atau diberikan tanpa nama.

PERKARA 12. PEMBINAAN KAPASITI, BANTUAN TEKNIKAL DAN PEMINDAHAN TEKNOLOGI, TERMASUK KERJASAMA ANTARABANGSA

Peruntukan ini perlu menunjukkan bahawa bantuan teknikal dan pemindahan teknologi seharusnya tidak menyokong teknologi yang belum dibuktikan sebagai mesra alam.

PERKARA 13. PELAKSANAAN DAN PEMATUHAN

Sebagai tambahan kepada penyerahan daripada Pihak, permintaan daripada COP dan maklumat yang diberikan oleh Sekretariat INC perlu memastikan bahawa jawatankuasa boleh mempertimbangkan kajian saintifik bebas serta sumbangan daripada pihak pemegang taruh dan pemegang hak.

PERKARA 14. RANCANGAN NEGARA

Pihak-pihak perlu memastikan penyertaan awam yang paling meluas dalam merangka rancangan negara, termasuk penyertaan penduduk yang bermakna yang paling terjejas oleh kitaran hayat plastik. Perkara ini juga perlu memasukkan peruntukan berkaitan jantina untuk memastikan bahawa keperluan khusus jantina dipenuhi. Pembangunan Rancangan Negara seharusnya wajib bagi Pihak.

PERKARA 15. PELAPORAN

Perkara 15 menyatakan bahawa COP akan menerima pakai format dan berkala bagi pelaporan negara. Ia adalah penting bahawa format pelaporan masa depan adalah diseragamkan, termasuk peruntukan pemantauan yang sesuai, dan membenarkan bagi penilaian kemajuan global.

PERKARA 17. PERTUKARAN MAKLUMAT

Perkara 17 perlu ditumpukan pada bahaya dan bukannya risiko, dan adalah penting untuk ia memasukkan maklumat mengenai pencegahan. Selain itu, ia perlu mencerminkan peruntukan bukan kerahsiaan di bawah Konvensyen Stockholm, menambah bahawa “bagi tujuan perjanjian ini, maklumat berkaitan keselamatan alam sekitar serta kesihatan manusia tidak boleh dianggap sebagai sulit.”

PERKARA 18. MAKLUMAT AWAM, KESEDARAN, PENDIDIKAN DAN PENYELIDIKAN

Sebagai tambahan kepada perkara yang sudah ada di dalam teks draf, adalah penting bahawa kerja di bawah Perkara 18 mengutamakan pencegahan pencemaran plastik. Perkara ini juga perlu memasukkan peruntukan berkaitan jantina untuk memastikan bahawa keperluan khusus jantina dipenuhi (contohnya, berhubung dengan komuniti dalam situasi yang rentan dan hak untuk penyertaan yang sama rata dalam membuat keputusan).

PERKARA 19. KESIHATAN

INC perlu mengekalkan Artikel 19 mengenai Kesihatan dan membangunkan bahasa bagi kewajipan yang mengikat secara sah. Ini sepatutnya memberi tumpuan kepada membangunkan dan melaksanakan strategi dan program untuk mencegah kesan kesihatan, termasuk daripada proses pengeluaran plastik dan bahan kimia plastik, dan menegakkan hak untuk mendapat alam sekitar yang bersih, sihat, dan mampan, termasuk persekitaran kerja yang selamat dan sihat.

PERKARA 20. PERSIDANGAN PIHAK-PIHAK

Pelaksanaan dan kejayaan Perjanjian ini sebahagian besarnya bergantung kepada keputusan yang berkesan oleh Persidangan Pihak-pihak (COP). Adalah penting untuk memastikan bahawa mesyuarat COP pada masa depan boleh menerima pakai keputusan (termasuk meminda lampiran) dengan undi majoriti yang berkeadilan. Semasa INC-5, Norway mencadangkan teks alternatif yang disokong oleh beberapa negara semasa rundingan dan perlu dikekalkan sebagai asas bagi rundingan masa depan mengenai perkara ini.

PERKARA 20 BIS. BADAN SUBSIDIARI

Seperti yang dinyatakan dalam teks Pengerusi, COP masa depan mempunyai mandat untuk menubuhkan badan subsidiari untuk menyokong kerjanya, yang akan menjadi kritikal (contohnya, untuk menyokong pelaksanaan, pematuhan, penilaian saintifik, pembinaan kapasiti, dan panduan dasar).

Beberapa jenis badan subsidiari ditunjukkan dalam teks, dan susunannya perlu dipandu oleh pengalaman Perjanjian Alam Sekitar Pelbagai Hala (MEA) sedia ada yang menangani aspek tertentu bahan kimia, sisa, dan pencemaran, seperti Konvensyen Stockholm, Basel, dan Minamata, dalam bagaimana cara mereka menangani dengan berkesan pelaksanaan aspek saintifik dan teknikal Perjanjian global.

Satu Jawatankuasa Semakan diperkenalkan dalam Perkara 3 dengan peranan tetap untuk melakukan semakan ke atas produk plastik yang dicadangkan bagi tindakan di bawah Perjanjian. Peranan ini hampir sama dengan Jawatankuasa Semakan POPs di bawah Konvensyen Stockholm dan oleh sebab itu perlu ditubuhkan sebagai badan subsidiari tetap yang serupa. Ini akan membenarkan untuk:

- mempunyai proses pencalonan pakar dan pemilihan yang telus oleh COP, memastikan keseimbangan serantau dan pertindihan yang mencukupi bagi pakar yang berikutnya.
- memastikan kesinambungan kerja, termasuk membolehkan pengalaman dan kecekapan dikekalkan dalam kumpulan.
- menjadikan keperluan belanjawan yang boleh diramal dan membolehkan bagi perancangan peruntukan sumber yang berkesan dalam program kerja dan belanjawan.

Selain itu, aliran kerja teknikal tertentu kemungkinan memerlukan pewujudan kumpulan kerja ad hoc sementara yang serupa dengan Kumpulan Kerja di bawah Konvensyen Basel dan Minamata. Bagi semua jenis badan subsidiari, termasuk kumpulan kerja sementara yang berpotensi diwujudkan, adalah penting untuk memastikan keseimbangan serantau, penyertaan masyarakat sivil yang bermakna, ketelusan kerja dan proses membuat keputusan, dan pelaksanaan dasar konflik kepentingan yang kukuh.

PERKARA 23-25

Perkara-perkara ini mengandungi peruntukan bagi Pindaan kepada Konvensyen, Penerimaan dan Pindaan Lampiran, dan Hak untuk Mengundi dan oleh sebab itu ia merupakan mekanisme penting bagi proses membuat keputusan pada masa depan. Di bawah setiap daripada Perkara ini, adalah penting bahawa INC memastikan bahawa isu-isu penting boleh ditentukan, apabila perlu, dengan undi majoriti.

www.ipen.org
ipen@ipen.org
[@ToxicsFree](https://www.instagram.com/ToxicsFree)

